

ผลการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรทางถนน จังหวัดพะเยา ประจำเดือนเมษายน 2562

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนจากระบบรายงานข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บ (IsOnline) กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งจากการวิเคราะห์ข้อมูลการเสียชีวิต (ข้อมูล 3 ฐาน) ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดพะเยา สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพะเยาและบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2562 ถึง 30 เมษายน 2562 เกิดอุบัติเหตุทางถนนทั้งหมด จำนวน 142 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 130 ราย ผู้เสียชีวิต 20 ราย ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตที่ได้รับการบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน ทั้งหมดจำนวน 106 ราย (ร้อยละ 70.67) (ตารางที่ 7)

ด้านบุคคล (ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต)

1. ผู้บาดเจ็บจำนวน 130 ราย แบ่งเป็นชาย 91 รายและหญิง 39 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-29 ปี จำนวน 32 ราย (ร้อยละ 24.62) รองลงมาคือช่วงอายุ 50-59 ปี จำนวน 23 ราย (ร้อยละ 17.69)
2. ผู้เสียชีวิตทั้งหมด 20 ราย เป็นชาย 19 รายและหญิง 1 ราย สูงสุดที่ช่วงอายุ 20-29 ปี จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 35.00) รองลงมาคือช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 30.00)

ด้านเวลา (ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต)

1. ช่วงเวลาที่ได้รับอุบัติเหตุและบาดเจ็บมากที่สุด ช่วงเวลา 12.00-15.59 น. จำนวน 32 ราย (ร้อยละ 24.62) รองลงมาคือ 08.00-11.59 น. จำนวน 28 ราย (ร้อยละ 21.54)
2. ช่วงเวลาที่ได้รับอุบัติเหตุและเสียชีวิตมากที่สุด ช่วงเวลา 20.00-23.59 น. จำนวน 7 ราย (ร้อยละ 35.00) รองลงมาที่ช่วงเวลา 16.00-19.59 น. จำนวน 4 ราย (ร้อยละ 20.00)

ด้านพาหนะและพฤติกรรมเสี่ยง

ผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดอุบัติเหตุโดยรถจักรยานยนต์/สามล้อเครื่อง 106 ราย (ร้อยละ 70.66) รองลงมาคือจักรยานและสามล้อ 17 ราย (ร้อยละ 11.33)

โดยผู้ที่ขับขี่รถจักรยานยนต์และผู้โดยสารส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไม่สวมหมวกนิรภัยที่ร้อยละ 84.91 และไม่คาดเข็มขัดนิรภัยที่ร้อยละ 44.23 นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวน 43 ราย (ร้อยละ 33.08) จากผู้บาดเจ็บทั้งหมดมีพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ด้านสถานที่

อำเภอที่มีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุมากที่สุดคือ อำเภอเมืองพะเยา (37 ครั้ง) รองลงมา ได้แก่ อำเภอดอกคำใต้ (33 ครั้ง) อำเภอปง (21 ครั้ง) อำเภอจุน (17 ครั้ง) อำเภอเชียงคำ (13 ครั้ง) อำเภอเชียงม่วน (7 ครั้ง) อำเภอภูซาง (7 ครั้ง) อำเภอภูกามยาว (4 ครั้ง) และอำเภอแม่ใจ (3 ครั้ง) ตามลำดับ

สรุปผลและข้อสังเกต

สถานการณ์อุบัติเหตุจราจรทางถนนเดือนเมษายน ปีงบประมาณ 2562 เปรียบเทียบสถานการณ์กับ ปีงบประมาณ 2561 พบว่า เดือนเมษายนของปีงบประมาณนี้ มีจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บสูงขึ้นมากกว่าเดิม โดยจำนวนผู้เสียชีวิตนั้น สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (จาก 8 ราย ในปี 2561 เป็น 20 ราย ในปี 2562) นอกจากนี้ ผู้ประสบอุบัติเหตุที่ได้รับบาดเจ็บส่วนใหญ่มีช่วงเวลาการเกิดอุบัติเหตุต่างกับเดือนที่ผ่านมา คือเกิดในช่วงเวลา 12.00-15.59 น. อีกทั้งผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดมากในช่วงเวลา 20.00-23.59 และข้อมูลด้านอื่นๆ เช่น พาหนะ สถานะการขับขี่ ยังคงใกล้เคียงกับเดือนอื่นๆ ที่ผ่านมา คือ จักรยานยนต์ยังเป็นพาหนะสำคัญ และผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่เป็นผู้ขับขี่ที่มีพฤติกรรมไม่สวมหมวกนิรภัยสูงถึงร้อยละ 84.91 และไม่คาดเข็มขัดนิรภัยร้อยละ 44.23 ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงของอุบัติเหตุ โดยมีผู้เสียชีวิต ณ จุดเกิดเหตุ ทั้งหมด 16 ราย เสียชีวิตที่ ER จำนวน 3 ราย

ข้อมูลผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน

แหล่งที่มาของข้อมูลผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต คือ การบันทึกข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บของโรงพยาบาลทุกแห่ง โดยโปรแกรมสำเร็จรูปและข้อมูลผู้เสียชีวิตจากการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพะเยาและบริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ และตามเกณฑ์ของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนผู้บาดเจ็บ นับเฉพาะผู้ที่ Admit และ Refer เท่านั้น

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนการเกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน

จำนวน (ครั้ง)	ผู้บาดเจ็บ (130 ราย)		ผู้เสียชีวิต (20 ราย)	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
142	91	39	19	1

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิตและอัตราการตาย จำแนกตามสถานที่เกิดเหตุ

สถานที่เกิดเหตุ	จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	บาดเจ็บ (ราย)	เสียชีวิต (ราย)	จำนวนประชากร	อัตราการตายต่อประชากรแสนคน	อัตราการตายต่อประชากรแสนคน (สะสม)
เมืองพะเยา	37	29	9	120,939	7.44	24.81
จุน	17	17	-	49,819	-	8.03
เชียงคำ	13	11	2	77,121	2.59	10.37
เชียงม่วน	7	7	-	18,871	-	37.09
ดอกคำใต้	33	30	8	69,571	11.50	24.44
ปง	21	23	-	52,858	-	18.92
แม่ใจ	3	3	-	33,886	-	11.80
ภูซาง	7	6	1	32,323	3.09	6.19
ภูกามยาว	4	4	-	21,189	-	18.88
รวม	142	130	20	476,577	4.20	18.05

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
0 – 9 ปี	4	3.08	-	-
10 – 19 ปี	20	15.38	-	-
20 – 29 ปี	32	24.62	7	35.00
30 – 39 ปี	20	15.38	2	10.00
40 – 49 ปี	13	10.00	5	25.00
50 – 59 ปี	23	17.69	-	-
60 ปี ขึ้นไป	18	13.85	6	30.00
รวม	130	100.00	20	100.00

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามช่วงเวลาเกิดเหตุ

ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
00.00-03.59 น.	20	15.38	3	15.00
04.00-07.59 น.	24	18.46	3	15.00
08.00-11.59 น.	28	21.54	2	10.00
12.00-15.59 น.	32	24.62	1	5.00
16.00-19.59 น.	18	13.85	4	20.00
20.00-23.59 น.	8	6.15	7	35.00
รวม	130	100.00	20	100.00

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามพาหนะที่เกิดเหตุ

พาหนะ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
จักรยานและสามล้อ	17	13.08	-	-
จักรยานยนต์/สามล้อเครื่อง	94	72.31	12	60.00
รถยนต์ (แก๋ง, ปิคอัพ, รถตู้)	14	10.77	8	40.00
รถบรรทุกหนัก (6ล้อขึ้นไป)	1	0.77	-	-
ไม่ขับขี่พาหนะ	2	1.54	-	-
ไม่ทราบ	2	1.54	-	-
รวม	130	100.00	20	100.00

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามสถานะขับขี่

สถานะ	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
คนเดินเท้า	2	1.54	1	5.00
ผู้ขับขี่	97	74.62	16	80.00
ผู้โดยสาร	29	22.31	3	15.00
ไม่ทราบ	2	1.54	-	-
รวม	130	100.00	20	100.00

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต จำแนกตามการนำส่งโรงพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ

นำส่งโดย	บาดเจ็บ (ราย)	ร้อยละ	เสียชีวิต (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีผู้นำส่ง	23	17.69	-	-
ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูง (ALS)	34	26.15	5	25.00
ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับพื้นฐาน (BLS)	18	13.85	8	40.00
ชุดปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (FR)	35	26.92	6	30.00
ญาติ/ผู้เห็นเหตุการณ์	20	15.38	1	5.00
รวม	130	100.00	20	100.00

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้เสียชีวิตจากการบูรณาการข้อมูล 3 ฐาน ประจำปีงบประมาณ 2562 จำแนกรายเดือน

หน่วยงาน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
สาธารณสุข	4	8	8	16	8	4	14	-	-	-	-	-	62
ตำรวจ	2	4	7	14	6	6	16	-	-	-	-	-	55
บริษัทกลางฯ	4	5	9	16	8	4	16	-	-	-	-	-	62
บูรณาการ 3 ฐาน	4	8	12	21	12	9	20	-	-	-	-	-	86

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนผู้เสียชีวิต จำแนกตามจุดที่เสียชีวิต ประจำปีงบประมาณ 2562 จำแนกรายเดือน

ประเภท	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	รวม
ณ จุดเกิดเหตุ	2	5	6	6	6	6	16	-	-	-	-	-	47
แผนกฉุกเฉิน (ER)	1	2	6	14	4	1	3	-	-	-	-	-	31
แผนกผู้ป่วยใน (WARD)	1	1	-	1	2	2	1	-	-	-	-	-	8
รวม	4	8	12	21	12	9	20	-	-	-	-	-	86

ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยง

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บที่มีพฤติกรรมในการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคาดเข็มขัดนิรภัยและ การสวมหมวกนิรภัย (นับเฉพาะผู้บาดเจ็บ (Admit,Refer))

พฤติกรรม	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ราย)	ร้อยละ	เข็มขัดนิรภัย (ราย)	ร้อยละ	หมวกนิรภัย (ราย)	ร้อยละ
ไม่ใช้	66	50.77	23	44.23	90	84.91
ใช้	43	33.08	1	1.92	3	2.83
ไม่ทราบ	21	16.15	28	53.85	13	12.26

สรุปอัตราตายจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน

อัตราตายจากอุบัติเหตุจราจรทางถนน (สะสมปีงบประมาณ 2562) รวม 18.05 ต่อแสนประชากร และสามารถจัดลำดับอำเภอที่มีอัตราการเสียชีวิตมาก – น้อยที่สุด ได้ดังนี้

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนผู้เสียชีวิตสะสม (ราย)	อัตราต่อแสนประชากร
1	เชียงใหม่	7	37.09
2	เมืองพะเยา	30	24.81
3	ดอกคำใต้	17	24.44
4	ปง	10	18.92
5	ภูกามยาว	4	18.88
6	แม่ใจ	4	11.80
7	เชียงคำ	8	10.37
8	จุน	4	8.03
9	ภูซาง	2	6.19
จังหวัดพะเยา		86	18.05